

Smlouva mezi Českou republikou a Svatým stolicem

o

některých právních otázkách

Česká republika a Svatý stolec (dále jen „smluvní strany“),

na základě staleté tradice vztahů mezi českým státem a katolickou církví a jsouce přesvědčeny o vzájemné prospěšnosti úpravy těchto vztahů;

vědomy si závazku katolické církve prosazovat obecné dobro, zejména chránit duchovní, lidské a kulturní hodnoty;

vedeny obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva a zvláště těmi, které se týkají dodržování lidských práv a základních svobod;

zdůrazňující závazek katolické církve při podpoře a rozvoji ekumenického a mezináboženského dialogu;

odvolávající se, Česká republika na svůj ústavní pořádek a právní řád, podle něhož je založena na demokratických hodnotách a není vázána na žádnou výlučnou ideologii, ani na náboženské vyznání, a Svatý stolec na dokumenty Druhého vatikánského koncilu a na předpisy kanonického práva;

navazující na majetkové vyrovnání na základě zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a na ujednání o úpravě vzájemných vztahů při péči o Katedrálu sv. Víta, Václava a Vojtěcha;

vyjadřující současně svou společnou vůli k podpoře prospěšné spolupráce,
se dohodly takto:

Článek 1

1. Česká republika v souladu se svým právním řádem zaručuje všem osobám na svém území plné užívání svobody myšlení, svědomí a náboženského vyznání. Toto právo zahrnuje svobodu mít nebo přijmout náboženství nebo víru podle vlastní volby, jakož i svobodu projevovat individuálně nebo společně s jinými, veřejně i soukromě, své náboženství nebo víru bohoslužbou a zachováváním obřadů, prováděním náboženských úkonů, vyučováním a charitativní činností.

2. Svoboda projevovat své náboženství nebo víru nebude podléhat jiným omezením než těm, která jsou stanovena zákonem a která představují opatření nezbytná v demokratické společnosti pro ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti, zdraví a morálky nebo práv a svobod druhých.

Článek 2

1. Katolická církev v České republice požívá právní subjektivity v souladu s českým právním řádem.
2. Svatý stolec zaručuje, že hranice arcidiecézí, archieparchií, diecézí, eparchií a exarchátů se sídlem v České republice budou respektovat státní hranice České republiky.
3. Katolická církev v České republice vykonává své poslání a spravuje své záležitosti podle svých vlastních předpisů, zejména ustavuje, mění, nebo ruší své orgány a své vnitřní struktury; rovněž vybírá, jmenuje a odvolává své duchovní a další osoby přímo zapojené do pastorační činnosti nezávisle na státních orgánech.

Článek 3

Česká republika zaručuje právo odmítnout vojenskou službu, jakož i právo odmítnout poskytnutí zdravotní služby z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání za podmínek stanovených zákonem.

Článek 4

1. Česká republika uznává zpovědní tajemství.
2. Pastorační pracovníci mají právo obdobné zpovědnímu tajemství za podmínek stanovených zákonem.

Článek 5

Manželství uzavřená v katolické církvi, splňující podmínky pro uzavření manželství stanovené právním řádem České republiky, mají stejnou platnost a stejné právní důsledky jako občanský sňatek.

Článek 6

Katolická církev zřizuje podle svých vlastních předpisů právnické osoby za účelem organizace a vyznávání katolické víry a pro své působení zejména v oblastech školství a vzdělávání, zdravotnictví, sociální a charitativní péče. Takto zřízené právnické osoby po splnění zákonných podmínek získávají právní subjektivitu také ve smyslu právního řádu České republiky (dále jen „církevní právnické osoby“). Církevní právnické osoby mají při své činnosti povinnost dbát právního řádu České republiky.

Článek 7

1. Smluvní strany budou pokračovat ve spolupráci při ochraně a udržování kulturního dědictví, jež je nedílnou součástí světového kulturního bohatství.
2. Česká republika a katolická církev spolupracují při ochraně a udržování společného kulturního dědictví.

3. Příslušný církevní orgán ustanoví zvláštní komisi za účelem spolupráce s příslušnými orgány veřejné moci s cílem ochrany kulturních statků jak místního, tak celostátního významu, jakož i dokumentů archivních či historicky a umělecky cenných, uchovávaných v bohoslužebných a církevních objektech katolické církve.
4. Církevní právnické osoby dají k dispozici a zpřístupní své kulturní dědictví za jimi stanovených podmínek všem, kdo je chtějí poznat a učinit z nich předmět studia.
5. Církevní právnické osoby mají v oblasti péče o své kulturní statky včetně sbírek muzejní povahy a jednotlivých sbírkových předmětů, jakož i archiválií, právo na podporu z veřejných zdrojů za stejných podmínek jako ostatní vlastníci kulturních statků, jež jsou součástí kulturního dědictví.

Článek 8

1. Osoby v zařízeních sociálních služeb mají právo přijímat duchovní a pastorační péči od duchovních a pastoračních pracovníků katolické církve.
2. Církevní právnické osoby mohou poskytovat podle svých možností sociální, charitativní a humanitární pomoc v České republice a v zahraničí, a pokud to považují za vhodné, ve spolupráci s orgány veřejné moci a nevládními organizacemi.
3. Církevní právnické osoby věnující se charitativní činnosti se řídí vlastními statuty a jsou spravovány podle morálních zásad a předpisů katolické církve.
4. Právnické osoby uvedené v odstavci 3 mají právo pobírat finanční prostředky na jimi poskytované sociální služby z veřejných rozpočtů za stejných podmínek jako jiná zařízení téhož nebo obdobného typu.
5. Další podmínky k usnadnění a zajištění duchovenské a pastorační péče v zařízeních poskytujících sociální služby mohou být stanoveny vzájemnou dohodou mezi příslušným církevním orgánem a příslušným zařízením sociální péče nebo příslušným orgánem veřejné moci.

Článek 9

1. Osoby ve zdravotnických zařízeních mají právo přijímat duchovní a pastorační péči od duchovních a pastoračních pracovníků katolické církve.
2. Církevní právnické osoby zřizují a spravují zdravotnická zařízení podle podmínek stanovených právním řádem České republiky a podle morálních zásad a předpisů katolické církve.
3. Další podmínky k usnadnění a zajištění duchovenské a pastorační péče ve veřejných zdravotnických zařízeních mohou být stanoveny vzájemnou dohodou mezi příslušným církevním orgánem a příslušným zdravotnickým zařízením nebo příslušným orgánem veřejné moci.

Článek 10

1. Osoby ve věznicích, vazebních věznicích a v dalších zařízeních obdobného charakteru mají právo přijímat duchovní a pastorační péči ze strany katolické církve.
2. Církevní právnické osoby mohou v souladu s českým právním řádem působit při poskytování probačních, mediačních a obdobných služeb souvisejících s trestním řízením a výkonem trestu či opatření na to navazujících.
3. Další podmínky k usnadnění a zajištění duchovenské a pastorační péče v zařízeních uvedených v odstavci 1 mohou být stanoveny vzájemnou dohodou mezi příslušným církevním orgánem a příslušným orgánem České republiky.

Článek 11

1. Katolická církev zajišťuje duchovenskou a pastorační péči v rámci Duchovní služby Armády České republiky pro příslušníky ozbrojených sil, kteří o ni požádají.
2. Bližší podmínky k usnadnění a zajištění duchovenské a pastorační péče pro příslušníky ozbrojených sil mohou být upraveny vzájemnou dohodou mezi příslušným církevním orgánem a příslušným orgánem České republiky.

Článek 12

1. Na základě požadavku příslušného orgánu bezpečnostního sboru může katolická církev zajišťovat duchovenskou a pastorační péči v rámci tohoto sboru.
2. Bližší podmínky k usnadnění a zajištění duchovenské a pastorační péče pro příslušníky bezpečnostního sboru mohou být upraveny vzájemnou dohodou mezi příslušným orgánem bezpečnostního sboru a příslušným církevním orgánem.

Článek 13

1. V otázkách týkajících se celé katolické církve v České republice jedná s ministerstvy a jinými ústředními správními úřady České republiky Česká biskupská konference. Tímto není dotčeno právo smluvních stran přímo jednat o těchto otázkách.
2. Česká biskupská konference se souhlasem Svatého stolce a příslušné orgány České republiky mohou uzavírat ujednání o otázkách uvedených v odstavci 1. Tím není dotčena stávající praxe sjednávání vícestranných ujednání mezi orgány České republiky a církvemi a náboženskými společnostmi.

Článek 14

Případné sporné otázky týkající se výkladu nebo provádění této smlouvy budou řešeny jednáním mezi smluvními stranami diplomatickou cestou.

Článek 15

Tato smlouva může být měněna a doplňována na základě vzájemné dohody smluvních stran. Změny a doplňky musí být provedeny písemnou formou.

Článek 16

1. Tato smlouva podléhá ratifikaci.
2. Tato smlouva vstoupí v platnost prvního dne měsíce následujícího po dni výměny ratifikačních listin.
3. Tato smlouva se sjednává na dobu neurčitou. Každá ze smluvních stran může smlouvu písemně vypovědět. V tom případě skončí platnost smlouvy 6 měsíců ode dne doručení oznámení o výpovědi druhé smluvní straně.

Dáno v dne ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a italském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou republiku

Za Svatý stolec